



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 2 Nisan 2026
Sayı : 1026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununda değişiklik yapılmasında dair Kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 04.03. 2026

Mustafa Sarıgül
Erzincan Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 3-4-2026	Esas No: 2/3624



T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
02 Nisan 2026
Numara:

T B M M GENEL GYPAK
02 Nisan 2026
No: 182 9518

GENEL GEREKÇE

5510 sayılı Kanun'un 4/1-b bendi kapsamında sigortalı olan esnaf ve sanatkârlar, 60 günden fazla prim borcu bulunması hâlinde sağlık hizmetlerinden yararlanamamaktadır.

Geliri düzensiz ve ekonomik dalgalanmalardan doğrudan etkilenen esnaf ve sanatkârlar açısından 60 günlük süre son derece kısadır.

Bu durum; Esnafın kendisinin, Bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarının sağlık hizmetlerine erişimini engellemektedir.

Öte yandan prim borcu silinmemekte; gecikme zammı ve faiziyle birlikte tahsil edilmektedir. Bu nedenle esnaf hem sağlık hizmetinden yararlanamamakta hem de yararlanamadığı hizmetin primini ödemek zorunda kalmaktadır.

Anayasa'nın 17. maddesi yaşam hakkını, 60. maddesi sosyal güvenlik hakkını güvence altına almıştır. Sosyal devlet ilkesinin gereği olarak sağlık hizmetine erişim prim borcuna bağlı kılınmamalıdır.

Aynı Kanun kapsamında;

4/1-a sigortalıları son bir yıl içinde 30 gün prim ödemesiyle,

4/1-c sigortalıları göreve başladıkları gün sağlık hizmetlerinden yararlanabilmektedir.

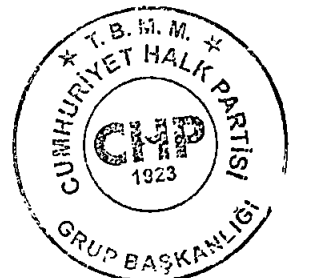
Bu durum 4/1-b kapsamındaki sigortalılar yönünden eşitsizlik doğurmaktadır.

Bu teklif ile:

Esnaf ve sanatkârların sağlık hizmetine kesintisiz erişimi sağlanmakta,

Aile bireylerinin mağduriyeti giderilmekte,

Sosyal devlet ve eşitlik ilkesi güçlendirilmektedir.



MADDE GEREKÇELERİ

Madde1- Madde ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 67 nci maddesinde yer alan ve 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesi için aranan "60 günden fazla prim borcu olmama" şartı kaldırılmaktadır.

Mevcut düzenleme uyarınca, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan esnaf ve sanatkârlar, 60 günden fazla prim borcu bulunması hâlinde genel sağlık sigortası kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanamamaktadır. Gelirleri düzensiz olan ve ekonomik dalgalanmalardan doğrudan etkilenen bu kesim açısından 60 günlük süre oldukça kısadır. Prim borcunun kısa sürede oluşması, yalnızca sigortalının değil bakmakla yükümlü olduğu aile bireylerinin de sağlık hizmetine erişimini engellemektedir.

Öte yandan, sağlık hizmetinden yararlanamama hâli prim borcunu ortadan kaldırmamakta; aksine borç gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmektedir. Bu durum, sigortalının hem sağlık hizmetine erişememesi hem de yararlanmadığı dönemlere ilişkin primleri faizli olarak ödemek zorunda kalması sonucunu doğurmaktadır.

Anayasa'nın 17 nci maddesi yaşam hakkını, 60 ıncı maddesi ise sosyal güvenlik hakkını güvence altına almıştır. Sosyal devlet ilkesi gereği, sağlık hizmetine erişim prim borcu nedeniyle engellenmemelidir. Sağlık hakkı, mali yükümlülüklerin yerine getirilmemesine bağlı olarak ortadan kaldırılabilir bir hak değildir.

Ayrıca Kanununun 4/1-a ve 4/1-c bentleri kapsamındaki sigortalılar yönünden sağlık hizmetine erişim şartları daha esnektir. Bu durum, 4/1-b kapsamındaki sigortalılar bakımından eşitsizlik oluşturmaktadır. Yapılan düzenleme ile söz konusu eşitsizliğin giderilmesi ve sosyal güvenlik sisteminde hakkaniyetin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.



**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 67. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

